

бою, за способом отримання суб'єктом кримінального процесу. Відповідно до наведених класифікацій докази можуть бути особистими і речовими, первинними і похідними, прямими і непрямими, виявленими, встановленими або витребуваними. Теоретичне та практичне значення класифікації доказів

дозволяє працівникам органів внутрішніх справ більш конкретно уявити коло об'єктів, що можуть мати доказове значення, встановити джерела отримання доказів, зрозуміти характерні особливості фактичних даних, визначити їх місце в системі доказів у кожному кримінальному провадженні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бацько І.М. Класифікація протоколів слідчих дій / І.М. Бацько // Держава і право: збірник наукових праць (юрид. і політ. науки) – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Спілка юристів України, 2000. – Вип. 8. – С. 349-356.
2. Запотоцький А. П. Процесуальний статус документів – доказів та документів речових доказів у кримінальному процесі / А.П. Запотоцький // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. – 2007. – № 2. – С. 126-134.
3. Іщенко В.М. Поняття документа як джерела доказів у кримінальному судочинстві / В. М. Іщенко // Право України. – 1997. – № 2. – С. 42-45.
4. Кириченко С.А. Поняття, властивості і класифікація доказів у кримінальному судочинстві / С.А. Кириченко // Південноукраїнський правничий часопис. – Одеса: ОІВС, 2007. – № 4. – С. 119-121.
5. Конюшенко Я.Ю. Поняття доказів у кримінально-процесуальному провадженні, їх зміст і класифікація / Я. Ю. Конюшенко // Право України. – 2010. – № 3. – С. 232-237.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9-10. – Ст. 88
7. Ланцедова Ю.О. Сутність і класифікація антикримінальних доказів та їх особистісних і речових джерел: навчальний посібник / Ю.О. Ланцедова, С.А. Кириченко, Ю.Д. Ткач, О.С. Тунтула. – Миколаїв: Чорноморський державний університет ім. Петра Могили, 2009. – 384 с.
8. Степанов О.С. Допустимість доказів за кримінально-процесуальним законодавством України / О.С. Степанов // Право України. – 2002. – № 11. – С. 61-65.
9. Юрчишин В.Д. Значення висновку експерта у кримінальному судочинстві України та його місце у системі судових доказів / В.Д. Юрчишин // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. Збірник наукових статей. – 2004. – Випуск 14. – С. 258-264.

УДК 321.9

ВЗАЄМОДІЯ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ МВС УКРАЇНИ З ОРГАНАМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВУ У СФЕРІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

COOPERATING OF OPERATIVE SUBDIVISIONS OF MVS OF UKRAINE WITH ORGANS OF PRE-TRIAL INVESTIGATION AND OTHER SUBJECTS DURING PREVENTION OF SWINDLE IN THE FIELD OF INVESTMENT ACTIVITY

Проскурняк І.Г.,

*здобувач наукової лабораторії з проблем
досудового розслідування
Національної академії внутрішніх справ*

У статті розглядаються деякі аспекти взаємодії оперативних підрозділів МВС України з органами досудового розслідування та іншими суб'єктами під час запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності.

Ключові слова: взаємодія, запобігання, шахрайство, інвестиційна діяльність.

В статье рассматриваются некоторые аспекты взаимодействия оперативных подразделений МВД Украины с органами предварительного расследования и другими субъектами при предотвращении мошенничества в сфере инвестиционной деятельности

Ключевые слова: взаимодействие, предотвращение, мошенничество, инвестиционная деятельность.

The article discusses some aspects of the interaction between operational units MIA of Ukraine by the pre-trial investigation and other subjects in the prevention of fraud in investment activity.

Key words: interaction, prevent, fraud, investment.

Актуальність теми. Запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності одному працівнику міліції, слідчий чи оперативний працівник не завжди під силу. Така робота потребує комплексного використання можливостей і поєднання зусиль оперативного працівника зі слідчим, експертами та іншими підрозділами правоохоронних органів України, а також залучення населення [1, с. 332-333].

Взаємодія суб'єктів запобігання фінансовій злочинності характеризується наявністю різноманітних зв'язків, дослідження яких дає змогу підвищити ефективність впливу держави на нейтралізацію чинників, що зумовлюють економічну злочинність. Зазначені зв'язки в системі суб'єктів боротьби з економічною злочинністю мають бути взаємопов'язаними і скоординованими. Вони не повинні дублюватися. Це й зумовлює важливість дослідження взаємодії (координації) суб'єктів запобігання економічній злочинності в реалізації ними своїх функцій. Зв'язки, що визначають сутність взаємодії правоохоронних, господарських та інших органів у галузі боротьби з економічною злочинністю, повинні мати своє юридичне закріплення та ґрунтуватися на єдиних принципах. [2, с. 155].

Виклад основного матеріалу. Слід мати на увазі, що з метою вибору шляхів взаємодії оперативних підрозділів з іншими підрозділами правоохоронних органів необхідно визначитися з формами їх вияву тому, що саме через них фіксуються етапи взаємодії, її розвиток. Значний інтерес, щодо визначення форм взаємодії становить Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність». Це стосується ст. 7, 8, 11 даного Закону. Так, у п. 5 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» зазначено, що оперативні підрозділи зобов'язані здійснювати взаємодію між собою та іншими правоохоронними органами, у тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення злочинів. Ст. 8 цього Закону встановлює, що для виконання окремих доручень під час проведення ОРД можуть залучатися працівники інших підрозділів. Ст. 11 Закону зобов'язує органи державної влади, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності сприяти оперативним підрозділам у вирішенні завдань ОРД [3].

Безпосередньо, що під час запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності, працівники оперативних підрозділів взаємодіють майже з усіма службами та підрозділами ОВС, однак найбільший обсяг узгоджених дій, що є головною характеристикою взаємодії, оперуповноважені здійснюють зі слідчими.

Так, 13 квітня 2012 р. Верховна Рада України прийняла новий КПК України, що набрав чинності з 19 листопада 2012 р., який визначає низку дій, можливість проведення яких забезпечує ефективну фіксацію фактів злочинів. Також новий КПК України запроваджує так звані негласні слідчі (розшукові) дії. Відповідно до ст. 246 нового КПК України, неглас-

ними слідчими (розшуковими) діями визнається різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню та проводяться у випадках, якщо відомості про злочин та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб [4].

Водночас, згідно з наказом МВС України № 700 від 14 серпня 2012 р., чітко прописано, що основним завданням взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ України є попередження, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, які їх учинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб [5].

Таким чином, ефективність запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності, заснована на нових принципах взаємодії, за новим КПК України, оперативних працівників та слідчих, якими є: відповідність узгодженої діяльності вимогам чинного законодавства; організуюча роль та відповідальність слідчого за швидке, повне та неупереджене розслідування шахрайств у сфері інвестиційної діяльності, його самостійність у процесуальній діяльності в обранні рішень у справі, тобто надання доручень на проведення негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам (п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК України); самостійність працівника карного розшуку в обраних, у межах чинного законодавства, засобів та методів ОРД, тактичних прийомів їх застосування під час виконання доручень слідчого; узгоджене планування негласних слідчих (розшукових) дій; активне використання методик, наукових і технічних досягнень у попередженні, виявленні, припиненні та розслідуванні кримінальних правопорушень; безперервність у роботі стосовно запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності; взаємна відповідальність оперативного працівника та слідчого за нерозголошення даних, отриманих під час негласних слідчих (розшукових) дій, джерел та засобів їх отримання; оптимальне використання наявних можливостей слідчих й оперативних підрозділів у попередженні, виявленні, припиненні та розслідуванні кримінальних правопорушень; здійснення взаємодії в атмосфері ділової співдружності, взаємної допомоги та підтримки.

Отже, до основних форм взаємодії правоохоронних органів, на нашу думку, потрібно віднести: створення постійно діючих координаційних робочих груп у центрі і на місцях для вироблення та організації узгоджених дій щодо виявлення, попередження і припинення правопорушень і злочинів у сфері інвестиційної діяльності; проведення спільних оперативно-розшукових і профілактичних заходів з метою виявлення незаконних операцій, що здійснюються у сфері інвестиційної діяльності; обмін спеціальною літературою, іншими матеріалами щодо проблем боротьби з економічною злочинністю, інформацією про способи порушення законодавства, позитивних

форм і методів діяльності вітчизняних і зарубіжних правоохоронних органів тощо.

Слід наголосити, що для ефективної взаємодії ОВС взаємодіють з Держфінінспекцією, Державною казначейською службою України, Держфінмоніторингом України, Державною фіскальною службою України, Нацкомфінпослугом, СБУ та іншими державними органами. Особлива взаємодія з службами безпеки організацій, підприємств та установ, що займаються інвестиційною діяльністю.

Як вище зазначалось, особливу роль під час запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності відіграє взаємодія з Держфінінспекцією України. До складу вищевказаного органу – державні фінансові інспекції в областях, містах Києві, районах, містах або міжрайонні, об'єднані в районах та містах державні фінансові інспекції, головні державні фінансові інспектори в районах та містах.

Держфінінспекція України є центральним органом виконавчої влади, входить до системи органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю. Нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність органів Держфінінспекції України, є Указ Президента України від 23 квітня 2011 р. № 499/2011 «Про Положення про Державну фінансову інспекцію України», Бюджетний кодекс України, наказ Міністерства фінансів України від 3 жовтня 2011 р. № 1236 «Про затвердження положень про територіальні органи Державної фінансової інспекції України та їх підрозділи», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2011 р. за № 1212/19950, та інші. Основні засади взаємодії органів Держфінінспекції з правоохоронними органами при здійсненні першими контрольних заходів закріплені у ст. 7 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні», в якій передбачено, що орган державного фінансового контролю координує свою діяльність з органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, фінансовими органами, органами доходів і зборів, іншими контролюючими органами, органами прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки [2, с. 352].

Відповідно до вимог законодавства [6] державний нагляд у сфері інвестиційної діяльності здійснюється Нацкомфінпослуг України за принципом контролю дотримання вимог щодо їх діяльності. Слід зазначити, що впродовж останніх років в Україні активізувалася робота щодо створення підґрунтя для впровадження юриспруденційного нагляду за інвестиційною сферою.

Важливим інструментом юриспруденційного нагляду в Нацкомфінпослуг мають стати тести раннього попередження, за допомогою яких виокремлюватимуться проблемні компанії для детального фінансового аналізу та своєчасного виявлення ризику настання неплатоспроможності. Тести включатимуть коефіцієнтний аналіз ключових ризиків діяльності страховиків.

Серед основних цілей запровадження системи нагляду на основі ризиків у сфері інвестиційної

діяльності такі: забезпечення збереження вартості пенсійних активів; обмеження (зменшення) інвестиційних ризиків для учасників; досягнення стабільності функціонування ринку недержавного пенсійного забезпечення.

Нацкомфінпослуг повинен мати можливість отримувати оперативну інформацію щодо негативного впливу на вартість пенсійних активів ризиків, пов'язаних з інвестуванням у конкретний актив, та належним чином реагувати, вживаючи відповідних заходів впливу. Вдосконалення потребує система управління НПФ, що забезпечується впровадженням систем управління ризиками та внутрішнього аудиту.

Що стосується взаємовідносин оперативних підрозділів МВС України і СБУ, то вони врегульовуються ст. 16 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», які полягають в обміні оперативною інформацією. Але згаданий законодавчий акт визначає лише загальний принцип обміну даною інформацією і не встановлює розподіл компетенції між МВС України, СБУ та податковою міліцією. Для вирішення цих питань суттєвого значення набуває організація системи збирання даних, які можуть свідчити про можливі правопорушення у сфері інвестиційної діяльності. У розрізненому вигляді ці дані можуть не привертати до себе уваги, адже лише зведені воедино вони можуть вказувати на можливість протиправних діянь.

У зв'язку з тим, що сучасна економічна злочинність все більше набуває транснаціонального характеру, надзвичайно гостро постає завдання налагодження дієвого механізму взаємодії правоохоронних органів і вищих органів фінансового контролю різних держав у протидії правопорушенням у сфері інвестиційної діяльності. Аналізуючи матеріали практики, можна зазначити, що взаємовідносини перерахованих вище органів, як правило, перебувають на рівні надання технічної допомоги органами СБУ і досить нечасто зустрічаються випадки обміну оперативною інформацією. З цією метою запропоновано порядок проведення з відповідними службами інших держав спеціальні скоординовані оперативно-розшукові заходи з метою виявлення фактів використання злочинними групами суб'єктів господарювання – посередників, через яких проводяться незаконні операції, пов'язані з виведенням коштів з легального до тіншового обігу, розкраданням майна, ухиленням від сплати податків, створенням штучної збитковості та доведенням підприємств до фінансової неспроможності, а також участі в економічній діяльності на території України суб'єктів господарювання, зареєстрованих в інших державах, зокрема на підставних осіб.

Досягненню бажаного результату взаємодії щодо протидії фінансовій злочинності буде сприяти не тільки глибоке вивчення й аналіз поставлених завдань, ефективно розроблення планів, а й постійний контроль за здійсненням цього виду спільної діяльності. Контроль як один з напрямів діяльності

щодо взаємодії, виділяється тим більше, чим вищий рівень суб'єкта контролю, що зумовлює наявність відповідних повноважень. Тактично при проведенні взаємодії контроль здійснюється у двох напрямках: це спільний контроль суб'єктів взаємодії і контроль, проведений самим суб'єктом взаємодії за виконанням доручених йому завдань безпосередніми виконавцями. Кожний виконавець, завдяки його властивостям, постійно контролює свою діяльність – здійснює самоконтроль. При достатній сумлінності та компетентності виконавців ця форма контролю, у сукупності з його іншими видами, здатна істотно підвищити ефективність взаємодії.

Отже, класифікація видів взаємодії правоохоронних органів щодо запобігання злочинам на ринку небанківських послуг може бути проведена за наступними критеріями: метою; характером зв'язків; способом вирішення завдань; кількістю учасників; часом і тривалістю спільних дій; напрямками; відношенням до системи або підсистеми органів, що здійснюють фінансовий контроль; ступенем конспірації або конфіденційності; організаційно-правовою формою; підставами виникнення. Більш глибокому з'ясуванню сутності взаємодії сприятиме аналіз структури і змісту кожного з різновидів взаємодії [2, с. 334].

Отже, розглянувши взаємодію правоохоронних органів України, перейдемо до безпосереднього розгляду взаємодії оперативних та слідчих працівників з структурними підрозділами компанії, сторонніми комерційними організаціями у сфері інвестиційної діяльності.

Організація взаємодії правоохоронних органів України з працівниками структурних підрозділів переслідує мету отримання достовірної та об'єктивної інформації з соціально-політичних, фінансово-економічних і спеціальних проблем, що зачіпають інтереси, насамперед економічної безпеки компанії, а також її партнерів, забезпечення максимального рівня зниження ділового ризику в діяльності компанії.

Для правоохоронних органів необхідність взаємодії з підрозділами служби безпеки у сфері інвестиційної діяльності (які проводять власні розслідування) є нагальною необхідністю, що зумовлюється такими об'єктивними чинниками: 1) працівники служб безпеки є досвідченими фахівцями в цій галузі (переважна їх більшість – це колишні працівники оперативних та слідчих підрозділів), що важливо для правоохоронних органів для отримання необхідних консультацій і налагодження міжособових стосунків; 2) служби безпеки, здійснюючи заходи, пов'язані з технічним забезпеченням безпеки фінансових операцій, володіють більш повною інформацією про кримінальну ситуацію у цій сфері.

Як правило, при проведенні заходів, що входять в компетенцію кількох структурних підрозділів компанії, за участю співробітників служби безпеки останні зазвичай виступають координаторами і основними співвиконавцями. В ході проведення спільних заходів оперативні працівники ведуть узагальнення

інформації, яку надають вищевказані працівники. При цьому на проміжному етапі виконання, співробітники служби безпеки різних компаній у даній сфері контролюють хід виконання завдань іншими службами та підрозділами компанії.

Працівники служби безпеки проводять спільні економіко-маркетингові експертизи і дослідження з питань, що зачіпають і впливають на безпеку компанії. Основний принцип діяльності таких служб – рання профілактика правопорушень, як з боку персоналу компанії, так і з боку зовнішніх суб'єктів. При здійсненні такого роду заходів відбувається оцінка передбачуваних ризиків, можливих сценаріїв розвитку негативних процесів, пов'язаних із загрозою для компанії, в тому числі і щодо запобігання можливого вчинення різного роду злочинів.

Отже розглянемо форми взаємодії оперативного та слідчого працівника з інвестором, замовником, генеральним підрядником (субпідрядником), керівником проекту, а саме:

- контроль за реалізованими і перспективними інвестиційними проектами компанії з метою правильності використання і витрачання грошових і матеріальних засобів, запобігання і припинення зловживань і злочинів економічного плану;

- моніторинг проектних, будівельних та комерційних ризиків в реалізованих проектах, що може призвести до необґрунтованого перевищення матеріальних і грошових витрат, а також з метою запобігання і припинення правопорушень і злочинів;

- контроль за формуванням та веденням фінансово-економічної документації по інвестиційним проектам компанії.

У цих цілях проводяться планові, вибіркові і суцільні перевірки правильності ведення будівельно-монтажних робіт, використання і витрачання грошових і матеріальних ресурсів.

При взаємодії з працівниками технічного нагляду для здійснення моніторингу проектних і будівельних ризиків в реалізованих проектах, контролю за формуванням та веденням фінансово-економічної документації по інвестиційним проектам компанії використовуються фахівці підрозділів технічного нагляду при проведенні контрольних перевірок і обмірів виконання будівельно-монтажних робіт, правильності ведення і дотримання технологічних норм будівництва.

Взаємодія з юридичним підрозділом компанії проводиться в цілях:

- контролю за правильністю оформлення договірних документів, мінімізації ризиків, пов'язаних з підготовкою договірних та інших цивільно-правових документів;

- проведення спільних правових експертиз договірних документів, підготовлених співробітниками підрозділів компанії, а також зовнішніми партнерами.

Взаємодія з працівниками фінансового підрозділу, бухгалтерії здійснюється з метою контролю за реалізованими і перспективними інвестиційними проектами компанії, моніторингу проектних, буді-

вельних та комерційних ризиків реалізованих проєктів.

При такій взаємодії проводяться спільні заходи щодо перевірки витрачання грошових і матеріальних цінностей компанії, проведенню внутрішніх планових та позапланових ревізій служб і підрозділів для підготовки та перевірки питань, пов'язаних з фінансуванням проєктів компанії, здійснюється контроль за формуванням та веденням фінансово-економічної документації по інвестиційним проєктам компанії, контроль об'єктивності витрачання грошових і матеріальних ресурсів [7, с. 108].

Разом з тим, питання взаємодії інвестиційно-будівельних організацій і, насамперед, їх служб безпеки з правоохоронними органами представляються важливим елементом діяльності компанії.

На тлі високої криміналізації будівельно-інвестиційного ринку без належної взаємодії з правоохоронними органами службам безпеки цих компаній неможливо ефективно протистояти злочинним проєктам.

Представляється можливим умовно розділити взаємодію служб безпеки інвестиційно-будівельних компаній по суб'єктах правоохоронних органів.

Основними напрямками взаємодії з органами внутрішніх справ здійснюється за такими напрямками:

- реформування органів внутрішніх справ про можливі і скоєних правопорушення у сфері інвестиційного будівництва, особливо на стадії приготування до правопорушень;

- використання досвіду служб безпеки при розробці методичних рекомендацій, щодо попередження та припинення злочинів в інвестиційно-будівельній сфері;

- надання службами безпеки допомоги в рамках розслідуваних органами внутрішніх справ кримінальних справ;

- надання іншої допомоги органам внутрішніх справ при проведенні ними різного роду заходів щодо забезпечення охорони правопорядку та режимних заходів на прилеглих територіях до будівельних об'єктів [7, с. 110].

Доцільне також вироблення для органів державної влади та місцевого самоврядування спільних пропозицій щодо вдосконалення законодавчої бази, механізмів реалізації інвестиційно-будівельних програм, пропозицій щодо усунення причин та умов, що сприяють вчиненню злочинів та правопорушень в інвестиційно-будівельній сфері.

При вирішенні поставлених завдань здійснення діяльності слідчих та оперативних підрозділів в рам-

ках своєї компетенції здійснюється при взаємодії зі структурними підрозділами компанії, сторонніми комерційними організаціями і, в міру необхідності, з правоохоронними та силовими органами та іншими охоронними структурами.

Кожен із суб'єктів взаємодії займає в цій системі своє строго певне місце, і в цілому вони (суб'єкти взаємодії) виступають один перед одним як відносно незалежні, відособлені формування. Разом з тим, що розглядаються суб'єкти, вирішуючи одні й ті ж або в чому подібні (суміжні) завдання, просто змушені вступати між собою в ті чи інші відносини, перебувати в постійному взаємозв'язку і взаємозалежності, тобто взаємодіяти.

У той же час, повною мірою не відпрацьований механізм взаємодії служб безпеки з криміналістичною службою ОВС при виявленні на ранній стадії фінансових зловживань і встановлення причетних до них осіб. У даному напрямку попередження злочинів необхідні спільні дії фахівців в галузі бухгалтерії, фінансів та аудиту, а також криміналістів, які володіють методами криміналістичних досліджень, проведення спільних організаційних і практичних заходів, пов'язаних із забезпеченням безпеки персоналу компанії, попередження і припинення злочинів, пов'язаних з протиправною діяльністю і корупцією посадових осіб правоохоронних і контролюючих органів [8, с. 141-144; 9, с. 240-241].

Інститути громадянського суспільства та населення також можуть сприяти правоохоронним органам під час під час вищевказаних дій у вигляді громадських об'єднань правоохоронної спрямованості, допомагати в охороні громадського порядку та боротьби з правопорушеннями. Нині участь громадськості в правоохоронній діяльності на об'єктах оперативного обслуговування залишається недостатньою і потребує більшої активності з боку населення.

Висновок. Слід підкреслити, що взаємодія правоохоронних органів під час запобігання шахрайству у сфері інвестиційної діяльності – це врегульована фінансово-правовими та адміністративно-правовими нормами, погоджена за метою, часом і місцем необхідна спільна діяльність, за якої реалізується взаємний вплив на суспільні відносини з метою виявлення відхилень від встановлених стандартів і порушень принципів законності, ефективності й економії використання матеріальних і фінансових ресурсів, спрямований на можливість вжиття корисних заходів, притягнення до відповідальності, здійснення заходів для запобігання або мінімізації таких порушень у майбутньому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ковальов В.В., Лук'янчиков Б.С. Поняття та мета взаємодії слідчого з працівниками експертної служби / В.В. Ковальов, Б.С. Лук'янчиков // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 18. Економіка і право: зб. наукових праць. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова. – № 4. – 2006. – С. 155-164.
2. Черней В.В. Теоретичні та практичні засади запобігання злочинам у сфері діяльності небанківських фінансових установ в Україні: дис. докт. юрид. наук: 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право» / В.В. Черней. – Київ, 2014. – 523 с.
3. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» від 18 лют. 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 2135-XII (із змінами, внесеними від 11 серп. 2013 р., підстава 406-18).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України»: чинне законодавство з 19 листоп. 2012 р. (офіц. текст). – К. : Паливода А.В., 2012. – 382 с. – (Кодекс України).

5. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень» від 14 серп. 2012 р. № 700. – К., 2012. – С. 16.

6. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2664-III: зі змінами та допов. від 1 січ. 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14/conv/page1>

7. Светличный А.В. Предупреждение преступлений службами безопасности инвестиционно-строительных организаций: дис. канд. юрид. наук: 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / А.В. Светличный. – Москва, 2009. – 195 с.

8. Борисов И.Н. Предупреждение экономических преступлений в сфере предпринимательства негосударственными структурами безопасности (на примере финансово-кредитной сферы): дис. канд. юрид. наук: 12.00.08. «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / И.Н. Борисов. – М., 2003. – 164 с.

9. Алгазин А.И., Галагуза Н.Ф., Ларичев В.Д. Страхование мошенничества и методы борьбы с ним: учеб.-практ. пособие. – М. : Дело, 2003. – 512 с.

УДК 341.21

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

PURPOSE AND OBJECTIVES OF CRIMINAL PROCEEDINGS

Сімонович Д.В.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри криміналістики, судової медицини та психіатрії
факультету підготовки слідчих
Харківського національного університету внутрішніх справ*

У статті розглядаються теоретичні аспекти встановлення співвідношення понять мета та завдання кримінального провадження. Розкриваються теоретичні та практичні проблеми правильного визначення у чинному законодавстві його завдань та мети кримінально-процесуальної діяльності.

Ключові слова: мета кримінального провадження, завдання кримінального провадження.

В статье рассматриваются теоретические аспекты установления соотношения понятий цели и задачи уголовного производства. Раскрываются теоретические и практические проблемы правильного определения в действующем законодательстве его задач и цели уголовно-процессуальной деятельности.

Ключевые слова: цель уголовного производства, задачи уголовного производства.

The article deals with theoretical aspects of the relationship between the concepts of establishing goals and objectives of criminal proceedings. Reveals the theoretical and practical problems in the correct definition of the current legislation of its tasks and objectives of criminal procedure.

Key words: purpose of criminal proceedings, problem of criminal proceedings.

Актуальність теми. Побудування нормативно-правової бази певної діяльності можливо за умови правильного визначення мети діяльності та завдань, які ставляться для вирішення. Усе це має безпосереднє відношення до кримінальної процесуальної діяльності. Актуальність звернення до питання мети та завдань кримінального судочинства обумовлена впровадженням у правову дійсність України нового кримінального процесуального законодавства, яке на жаль, хоча і було предметом жвавих обговорень, але не позбавлене суттєвих протиріч, у тому числі теоретичного характеру.

Питання мети та завдань кримінального процесу завжди залишається у центрі уваги процесуалістів, а й особливо набуває уваги під час розробки та впровадження нового законодавства. Окремі теоретичні аспекти цього питання у своїх працях досліджували Ю.М. Грошевий, Л.Д. Кокорєв, Л.М. Лобойко, Г.М. Резнік, А.Р. Хашимов, В.Д. Філін та ін. Але усі

ці дослідження у цілому розглядали змішаний процес, тоді як питанням мети та завдань змагального судочинства уваги приділялося менше.

Мета статті – уточнити теоретичні уявлення про зміст мети та завдань у кримінальному судочинстві, а також розробити авторське визначення мети кримінальної процесуальної діяльності та завдань відповідного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Протидія та боротьба зі злочинністю у суспільстві досягається різними засобами. Це і профілактична, і попереджувальна діяльність, розслідування кримінальних проваджень та вирішення питання про притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, виконання судових рішень та організація відбування кримінального покарання. З цього погляду кримінальний процес є часткою загальнодержавної системи, якому притаманні у цієї системі певні завдання і цілі. Сучасне